

WYŻSZA SZKOŁA TECHNOLOGII
INFORMATYCZNYCH W
KATOWICACH
WYDZIAŁ INFORMATYKI
KIERUNEK: INFORMATYKA

NOWAK MARCIN
NR ALBUMU 08255
STUDIA NIESTACJONARNE

Projekt i wdrożenie aplikacji
wspomagającej zarządzanie
budżetem domowym

PRZEDMIOT: PROJEKT SYSTEMU INFORMATYCZNEGO
POD KIERUNKIEM
MGR. JACEK ŻYWCZOK
W ROKU AKADEMICKIM 2022/23

Katowice 2022

Spis treści

1	<i>Wprowadzenie do tematyki projektu</i>	2
2	<i>Zamierzony cel projektu</i>	3
3	<i>Wstępne założenia i uwarunkowania</i>	4
3.1	<i>Założenia</i>	4
3.2	<i>Uwarunkowania</i>	4
4	<i>Założone ograniczenia i możliwości ewaluacji projektu</i>	5
5	<i>Plan pracy</i>	6
6	<i>Wymagania funkcjonalne</i>	8
7	<i>Wymagania нефункционалне</i>	9
7.1	<i>Sprzętowe wymagania нефункционалне</i>	9
7.2	<i>Systemowe wymagania нефункционалне</i>	9
7.3	<i>Organizacyjne wymagania нефункционалне</i>	9
8	<i>Wymagania danych</i>	10
8.1	<i>Baza danych</i>	10
8.2	<i>Kod aplikacji</i>	12
9	<i>Metody pracy, narzędzia i techniki</i>	13
9.1	<i>Metody pracy</i>	13
9.2	<i>Narzędzia</i>	13
9.3	<i>Techniki</i>	14
10	<i>Opisy metod</i>	15
10.1	<i>Główne klasy projektu</i>	15
10.2	<i>Warstwa bazy danych</i>	16
10.3	<i>Warstwa graficznego interfejsu użytkownika</i>	17
10.4	<i>Metody projektu</i>	17
10.5	<i>Obiekty projektu</i>	17
10.6	<i>Struktury projektu</i>	17
10.7	<i>Algorytmy projektu</i>	17

Rozdział 1

Wprowadzenie do tematyki projektu

Finanse są dziedziną nauki ekonomicznej która zajmuje się rozporządzaniem pieniędzmi [1]. Nauka ta w podobnym zakresie a różnej skali wykorzystywana jest tak przez państwa, przedsiębiorstwa jak i zwykłych obywateli - w efekcie jest to dziedzina o stosunkowo prostych podstawach jednak niesamowicie skomplikowana w każdym zakresie w którym chętna osoba zadecyduje się ją zagłębić. Wiedza z zakresu finansów staje się szczególnie przydatna podczas gdy na rynku panuje trudna sytuacja ekonomiczna, w takich warunkach nierzadko decyduje ona o jakości oraz stanie życia poszczególnych osób fizycznych, przedsiębiorstw czy państw. W przypadku państw i firma przeważnie budżetem zarządzają dedykowane osoby lub też całe zespoły, posiadające ekspercką wiedzę w dziedzinie finansów. Jednak osoby zarządzające budżetem domowym najczęściej dysponują wyłącznie nabytym doświadczeniem, rzadko jeśli wogóle wspomagając się jakimikolwiek narzędziami które ułatwiałyby to zadanie.

Rozdział 2

Zamierzony cel projektu

Celem projektu jest ułatwienie zarządzania budżetem domowym poprzez dostarczenie użytkownikowi narzędzia pozwalające na analizę wpływów i wydatków, wizualizację trendów oraz automatyczną kategoryzację wpływów i wydatków. Docelowymi odbiorcami aplikacji są użytkownicy domowi, a możliwe że w miarę rozwoju w późniejszych fazach projektu także średnie lub małe przedsiębiorstwa. Użytkownik po wprowadzeniu danych uzyska dostęp do możliwie czytelnego obrazu sytuacji finansowej co pozwoli bardziej świadomie podejmować dalsze decyzje finansowe, planować budżet, łatwo identyfikować obszary które wymagają usprawnień czy ogólną obserwację trendów. W efekcie uwidocznione przez aplikację informacje i wyciągnięte z nich wnioski ułatwią użytkownikowi poprawę sytuacji finansowej swojego domostwa poprzez bardziej efektywne zarządzanie budżetem.

Rozdział 3

Wstępne założenia i uwarunkowania

3.1 *Założenia*

Początkowo użytkownik będzie wprowadzał dane do aplikacji samodzielnie poprzez dedykowany interfejs. Aplikacja zadba o jakość danych przyjmując jednak oznaczając i pomijając dane błędne, niepełne lub niepewne które zaprezentuje w dedykowanej zakładce gdzie użytkownik będzie mieć możliwość ich poprawy. Użytkownik będzie w stanie wybrać zestaw predefiniowanych typów i kategorii obiektów lub utworzyć i edytować własne. Aplikacja będzie udostępniać predefiniowane wizualizacje, wliczając możliwość wizualizacji określonego przez użytkownika obiektu.

3.2 *Uwarunkowania*

Celem projektu jest dostarczenie minimalnego opłacalnego produktu [5], obecnie pozostałe funkcjonalności zostaną pominięte z różnych przyczyn jak ograniczony czas wdrożenia, zakres umiejętności technicznych autora czy fakt że jest to projekt w głównej mierze edukacyjny. Termin wdrożenia wyklucza bardziej zaawansowane funkcjonalności, jako że jest to projekt edukacyjny znajomość technologii będzie budowana w trakcie jego rozwoju co wpłynie między innymi na ograniczenia systemowe. Aplikacja będzie także z zasady obsługiwać wyłącznie pojedynczego użytkownika, a zawarte w niej dane będą przechowywane wyłącznie lokalnie. Pominięte zostanie także automatyczne pobieranie danych z interfejsów innych aplikacji lub w formie ekstrakcji danych ze skanowanych dokumentów czy kodów EAN lub QR towarów. Aplikacja nie będzie także udostępniać żadnego rodzaju interfejsu programistycznego (API). W momencie zakończenia projektu wszystkie dane użytkownika przechowywane będą w pojedynczym miejscu, w przyszłości może jednak zająć potrzeba rozdzielenia danych w aplikacji od konfiguracji użytkownika. Interfejs aplikacji będzie statyczny bez możliwości zmiany przez użytkownika.

Rozdział 4

Założone ograniczenia i możliwości ewaluacji projektu

W aplikacji utworzony zostanie panel administracyjny prezentujący użytkownikowi dane statystyczne obrazujące ilość, zakres i jakość danych a także sugerujące kolejny krok ich usprawnienia. W miarę możliwości standard danych w aplikacji dopasowany zostanie do wiodącego globalnego standardu danych w obrębie tej samej tematyki. Typy obiektów będzie można grupować na kilku poziomach aby ułatwić użytkownikowi zarządzanie danymi i uprościć wizualizacje. Dla zaawansowanych użytkowników może okazać się przydatna możliwość definiowania i zapisywania własnych wizualizacji i raportów statystycznych - wymagać to będzie jednak implementacji dedykowanego modułu. Kolejnym obecnie pominiętym aspektem jest zabudowanie reguł przeprowadzających dogłębną analizę statystyczną danych które otwierają dalsze możliwości rozwoju oprogramowania. Aplikacja dostarczana będzie użytkownikom w skompilowanej wersji spakowanej, jeśli zajdzie taka potrzeba i nastąpi możliwość stworzony zostanie także instalator.

Funkcjonalności importu i eksportu danych ze standardowych formatów będzie przydatna dla użytkownika podczas korzystania z projektu, wymaga określenia odpowiedniego formatu i standardu plików co może zająć sporo czasu dlatego zostały uznane za dodatkowe i nie zostaną wdrożone w początkowej fazie projektu.

Rozdział 5

Plan pracy

Prace nad projektem prowadzone będą w formie listy zadań do zrealizowania którym przypisane zostaną priorytety metodą MoSCoW [4] lub Matrycy Eisenhowera. Przewidywany plan pracy nad projektem prezentuje się następująco:

1. Spis założeń w dokumentacji wstępnej
 - Założenia wstępne
 - Spis wymagań każdego typu
 - Przegląd rynku pod kątem dostępnych rozwiązań
 - Określenie metodologii pracy
 - Dokumentacja modelowania
 - Dokumentacja uruchomieniowa projektu
 - Przeprowadzone testy
 - Instrukcja obsługi dla użytkownika
 - Retrospekcja
2. Modelowanie
 - Utworzenie słownika modelowanej domeny
 - Określenie wymaganych kontenerów
 - Określenie wymaganych encji i atrybutów
 - Określenie wymaganych ograniczeń danych
 - Modelowanie powiązań encji
3. Wybór technologii
 - Wspierane systemy i wersje
 - Wybór języka
 - Biblioteki interfejsu użytkownika
 - Sposób przechowywania danych
 - Instalator, aktualizacja i utrzymanie
4. Wstępne wdrożenie
 - Utworzenie struktur bazy danych
 - Wypełnienie danymi testowymi
 - Podstawowe triggery i widoki
 - Projekt interfejsu użytkownika
 - Szkielet interfejsu użytkownika
 - Połączenie interfejsu z bazą danych

-
- Podstawowa wizualizacja
 - Iteracyjne uzupełnienie interfejsu i bazy o dodatkowe funkcje
 - Usprawnienia

5. Testy rozwiązania

- Utworzenie danych testowych
- Określenie spodziewanych wyników
- Porównanie wyników oczekiwanych z otrzymanymi

6. Iteracyjne usprawnienia projektu i uzupełnianie dokumentacji

7. Retrospekcja

- Przydatność gotowej aplikacji
- Wady i zalety podejścia
- Sprawność rozwiązań
- Sprawność technologii
- Spis wniosków

Rozdział 6

Wymagania funkcjonalne

Zestawienie funkcji które powinien spełniać program, wraz z informacją które z nich zostały spełnione. Nagłówki z powodu objętości zostały skrócone, legenda:

PRIO - Priorytet w jednej z kategorii MOSCOW [4]

IMPL - Oznaczenie czy wdrożono funkcjonalność

Funkcjonalność	PRIO	IMPL	Opis
Plik konfiguracji	M	TAK	Osobny plik konfiguracyjny
Dodawanie danych	M	-	Dodawanie danych
Podsumowanie wydatków	M	TAK	Okresowe podsumowanie wydatków
Podsumowanie przychodów	M	TAK	Okresowe podsumowanie przychodów
Statystyki typów	C	TAK	Statystyki wydatków na dany typ produktu
Statystyki produktów	C	TAK	Statystyki wydatków na dany produkt
Bilans okresowy	M	TAK	Okresowy bilans zysków i strat
Definiowanie produktów	M	-	Definiowanie produktów
Definiowanie przychodów	M	-	Definiowanie przychodów
Definiowanie typów produktów	M	-	Definiowanie typów produktów
Definiowanie typów przychodów	M	-	Definiowanie typów przychodów
Panel konfiguracyjny	S	-	Osobny panel konfiguracyjny
Rejestr zdarzeń	S	-	Logi z działania aplikacji
Dostęp zdalny	C	-	Dostęp do zdalnych baz danych
Import danych	C	-	Import danych w standardowym formacie
Walidacja danych	C	-	Potwierdzenie jakości danych
Eksport danych	C	-	Eksport danych do standardowego formatu
Instalator	C	-	Prosty instalator aplikacji
Trendy	W	-	Predykcja trendów wydatków i wpływów
Porady	W	-	Porady dla użytkownika dotyczące usprawnień budżetu
Wiele użytkowników	W	-	Wsparcie dla wielu użytkowników jednocześnie
Personalizacja interfejsu	W	-	Personalizacja interfejsu użytkownika
Aktualizacje	W	-	Automatyczne sprawdzanie wersji i aktualizacja

Tabela 6.1: Wymagania funkcjonalne

Rozdział 7

Wymagania niefunkcjonalne

7.1 Sprzętowe wymagania niefunkcjonalne

Pamięć 50MB dowolnego typu, pamięć RAM 2GB, klawiatura, mysz komputerowa, dowolny monitor, opcjonalne połączenie z siecią internet.,

7.2 Systemowe wymagania niefunkcjonalne

System Operacyjny Windows 10, Python3.0, MySQL.

7.3 Organizacyjne wymagania niefunkcjonalne

Aplikacja wspierać będzie działanie z wyłącznie jednym użytkownikiem jednocześnie, każdy z użytkowników będzie korzystał z własnej instancji bazy danych w aplikacji która będzie przechowywana w dowolnej dogodnej określonej przez użytkownika pamięci lokalnej, a także zdalnej jeśli wdrożona zostanie funkcjonalność dostępu zdalnego. Aplikacja wstępnie nie będzie wymagała stałego dostępu do sieci, jednak w przyszłości rozwój jej funkcjonalności może zmienić to wymaganie, wymagać wtedy będzie krótkich okresów dostępu do sieci. Dostęp do danych będzie wymagany w krótkich okresach zapisu danych z pamięci podręcznej aplikacji do bazy oraz odpytania bazy o dane. Aplikacja powinna być wykorzystywana na systemach zabezpieczonych przed dostępem osób niepowołanych.

Rozdział 8

Wymagania danych

Sekcja będzie uzupełniana wraz z rozwojem projektu, w trakcie modelowania i wdrażania tak, aby odzwierciedlała faktyczny stan aplikacji.

Użytkownik będzie wprowadzał dane do aplikacji ręcznie lub za pomocą interfejsu importującego dane w formacie CSV (Comma Separated Values). Dane wprowadzone przez użytkownika trafią do w bazie danych do zbioru tymczasowego z którego po walidacji potwierdzone prawidłowe dane trafią do zbioru docelowego. Dane które nie przejdą walidacji pomyślnie pozostaną w zbiorze tymczasowym gdzie użytkownik będzie mógł je poprawić, uzupełnić lub usunąć.

8.1 *Baza danych*

Podczas tworzenia bazy danych przyjęto kilka podstawowych założeń aby utrzymać spójną konwencję nazewnictwa pól, tabel i widoków.

Pole	Opis
ID	Identyfikator rekordu
Comment	Komentarz użytkownika
DateTime	Znacznik w standardzie daty międzynarodowej ISO 8601 [6]
Amount	Koszt, liczba zmiennoprzecinkowa
Pole specyficzne	Główna informacja, różne nazwy w każdej tabeli (Type,Product)

Tabela 8.1: Konwencja nazewnictwa bazy danych

```
01 | CREATE TABLE [ProductTypes] (  
02 |     [ID] INTEGER PRIMARY KEY AUTOINCREMENT,  
03 |     [Type] TEXT NOT NULL,  
04 |     [Comment] TEXT DEFAULT NULL  
05 | )
```

Listing 8.1: Tabela ProductTypes

Tabela ProductTypes zawiera typy produktów zdefiniowane przez użytkownika.

```
01 | CREATE TABLE [Products] (  
02 |     [ID] INTEGER PRIMARY KEY AUTOINCREMENT,  
03 |     [Product] TEXT NOT NULL,  
04 |     [TypeID] INTEGER UNSIGNED,  
05 |     [Comment] TEXT DEFAULT NULL,
```

```
06 | FOREIGN KEY([TypeID]) REFERENCES ProductTypes(ID)
07 | )
```

Listing 8.2: Tabela Products

Tabela Products zawiera produkty zdefiniowane przez użytkownika, pole TypeID zawiera klucz obcy ID z tabeli ProductTypes.

```
01 | CREATE TABLE [Expenditures] (
02 |     [ID] INTEGER,
03 |     [DateTime] DATETIME,
04 |     [ProductID] INTEGER UNSIGNED,
05 |     [Amount] DOUBLE,
06 |     [Comment] TEXT DEFAULT NULL,
07 |     PRIMARY KEY([ID] AUTOINCREMENT),
08 |     FOREIGN KEY([ProductID]) REFERENCES [Products]([ID]
09 | )
```

Listing 8.3: Tabela Expenditures

Tabela Expenditures zawiera wydatki wprowadzone przez użytkownika.

```
01 | CREATE TABLE [Expenditures_transitory] (
02 |     [ID] INTEGER,
03 |     [DateTime] DATETIME,
04 |     [ProductID] INTEGER UNSIGNED,
05 |     [Amount] DOUBLE,
06 |     [Comment] TEXT DEFAULT NULL,
07 |     PRIMARY KEY([ID] AUTOINCREMENT),
08 |     FOREIGN KEY([ProductID]) REFERENCES [Products]([ID]
09 | )
```

Listing 8.4: Tabela Expenditures_transitory

Tabela Expenditures_transitory tymczasowo przechowuje wydatki wprowadzone przez użytkownika. Dane które które się w niej znajdują są sprawdzane pod względem poprawności, po czym poprawne dane są przenoszone do tabeli Expenditures i usuwane z Expenditures_transitory. Na dłużej pozostają w niej tylko dane które użytkownik musi poprawić.

```
01 | CREATE TABLE [Bills] (
02 |     [ID] INTEGER PRIMARY KEY AUTOINCREMENT,
03 |     [Amount] DOUBLE,
04 |     [Medium] TEXT,
05 |     [DateTime] DATETIME,
06 |     [Comment] TEXT DEFAULT NULL
07 | )
```

Listing 8.5: Tabela Bills

Tabela Bills zawiera wydatki stałe wprowadzone przez użytkownika.

```
01 | CREATE TABLE [Income] (
02 |     [ID] INTEGER PRIMARY KEY AUTOINCREMENT,
03 |     [Amount] DOUBLE,
04 |     [Source] TEXT,
```

```
05 |      [Type]      TEXT ,
06 |      [DateTime]  DATETIME ,
07 |      [Comment]    TEXT DEFAULT NULL
08 | )
```

Listing 8.6: Tabela Income

Tabela Income zawiera wpływy wprowadzone przez użytkownika.

```
01 |  FILL ME PLEASE
```

Listing 8.7: Widok A

Widok podsumowujący dla użytkownika dane o ...

8.2 *Kod aplikacji*

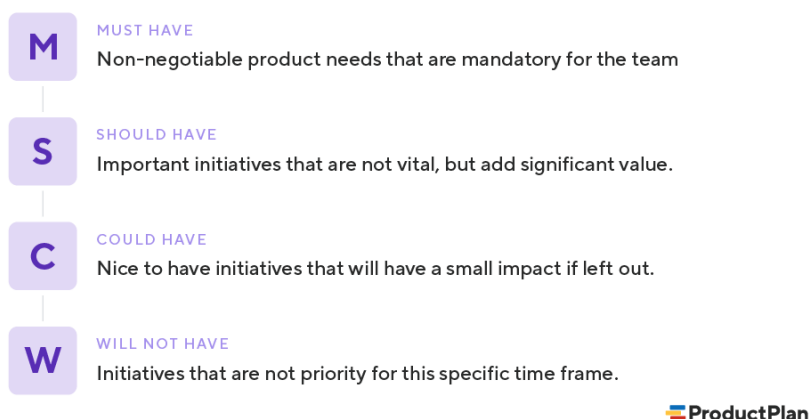
Rozdział 9

Metody pracy, narzędzia i techniki

9.1 *Metody pracy*

Aby dostarczyć minimalny opłacalny produkt [5] aplikacja będzie rozwijana poprzez wdrażanie wymaganych funkcjonalności w kolejności wynikającej z ich priorytetów. W projekcie będzie wykorzystywana priorytetyzacja MoSCoW [4] która polega na określeniu priorytetu za pomocą jednej z kategorii:

Rysunek 9.1: MoSCoW

W fazie projektu zostaną wdrożone wszystkie funkcjonalności wymagane, natomiast wszelkie pozostałe kategorie zostaną wdrożone w miarę możliwości. Plan uwzględnia także cykliczne przeglądy priorytetów aby lepiej dopasować aplikację do potrzeb użytkowników i kierunku rozwoju projektu. Zadania rozpisane zostaną w metodologii kanban

9.2 *Narzędzia*

Podczas projektowania i wdrożenia aplikacji wykorzystane zostaną narzędzia typu Open Source oraz komercyjne dostępne nieodpłatnie dla użytkowników indywidualnych.

Kategoryzacja MoSCoW dla poszczególnych funkcjonalności wykonywana będzie na zadaniach zarejestrowanych w tablicy kanban, do metodologii kanban wykorzystany zostanie serwis Trello. Model encji w aplikacji zostanie wykonany w aplikacji StarUML. Do stworzenia bazy SQLite posłuży aplikacja DB Browser for SQLite. Aplikacja Visual Studio Code posłuży do pisania kodu w Python oraz dokumentacji w LaTeX.

9.3 *Techniki*

lorem ipsum

Rozdział 10

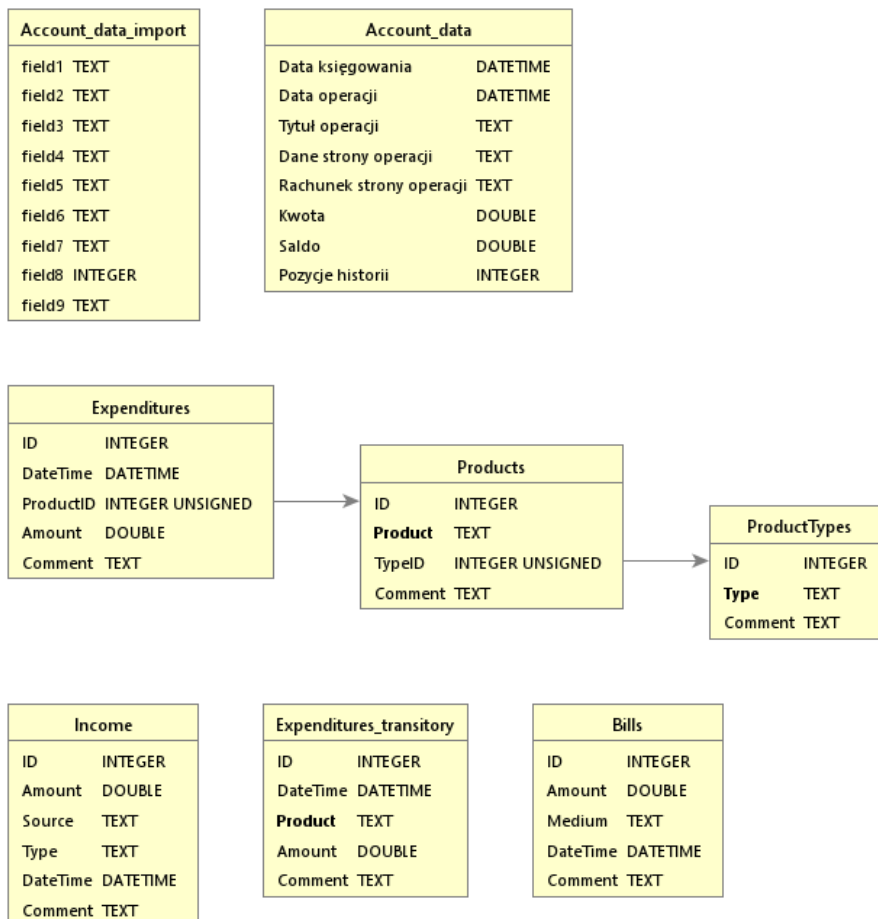
Opisy metod

10.1 *Główne klasy projektu*

Projekt składa się z warstw bazy danych oraz graficznego interfejsu aplikacji. Warstwa bazy przechowuje dane wprowadzone przez użytkownika, na główne klasy projektu składają się tabele oraz widoki. Warstwa graficznego interfejsu użytkownika odpowiedzialna jest za interakcję z użytkownikiem oraz interakcję użytkownika z bazą - prezentację danych przechowywanych w bazie oraz wizualizację danych.

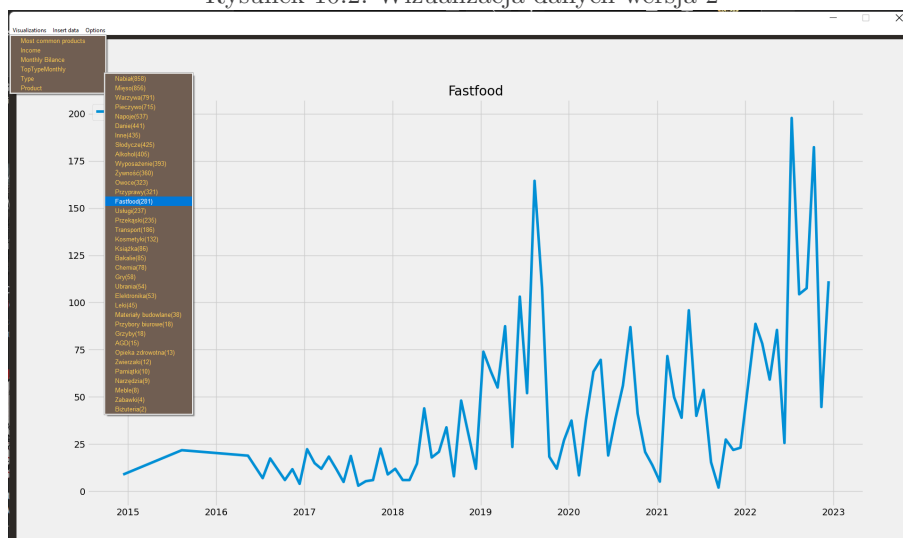
10.2 *Warstwa bazy danych*

Rysunek 10.1: Klasy warstwy bazy danych - tabele

10.3 *Warstwa graficznego interfejsu użytkownika*

Rysunek 10.2: Wizualizacja danych wersja 2

10.4 *Metody projektu*

lorem ipsum

10.5 *Obiekty projektu*

lorem ipsum

10.6 *Struktury projektu*

lorem ipsum

10.7 *Algorytmy projektu*

lorem ipsum

Bibliografia

- [1] Wikipedia, Nauki Ekonomiczne
https://pl.wikipedia.org/wiki/Nauki_ekonomiczne
- [2] Główny Urząd Statystyczny <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/warunki-zycia/dochody-wydatki-i-warunki-zycia-ludnosc-i/sytuacja-gospodarstw-domowych-w-2021-r-w-swietle-badania-budzetow-gospodarstw-domowych,3,21.html>
- [3] Opcje24, Budzetowanie <https://www.opcje24h.pl/budzetowanie-przewodnik-planowanie-budzetu/>
- [4] Product Plan, MOSCOW Prioritization <https://www.productplan.com/glossary/moscow-prioritization/>
- [5] Wikipedia, Minimal Viable Product
https://en.wikipedia.org/wiki/Minimum_viable_product
- [6] NASA.gov, A summary of the international standard date and time notation <https://fits.gsfc.nasa.gov/iso-time.html>

Spis rysunków

9.1	MoSCoW	13
10.1	Klasy warstwy bazy danych - tabele	16
10.2	Wizualizacja danych wersja 2	17

Spis tabel

6.1	Wymagania funkcjonalne	8
8.1	Konwencja nazewnicza bazy danych	10

Listings

8.1	Tabela ProductTypes	10
8.2	Tabela Products	10
8.3	Tabela Expenditures	11
8.4	Tabela Expenditures_transitory	11
8.5	Tabela Bills	11
8.6	Tabela Income	11
8.7	Widok A	12